

Homérosz Iliásza

Fordította: **Baksay Sándor**

Első Ének (Akhilleusz haragja és a dögvész)

Peleüsz fiának végzetes haragját,
Mely az akhívoknak gyászba vonta napját,
Bajnok nagy lelkét poklokra vetette,
Testét madarakkal, ebekkel etette, -

(Ekként teljesül be, a mit isten rendel)
Akhillesz haragját, istenasszony, zengd el,
Mikor Agamemon, emberek királya,
Össze-szólakozván kelt véle viszályra.

Ezt a viszályt vajjon melyik isten szötte? -
- Királyra haragszik a Létó szülötte,
Ártó mirigy-ostort sergére ereszt el,
Mert gonoszul bántak papjával, Khryzeszszel.

Felkeresé ez az akhívok tanyáját,
Jött temérdek kincscsel megváltani lyányát,
Vert-arany vesszejét a kezében tartja,
Nyilas Apollónak függ pártája rajta,
Úgy könyörög nékik, kérvén valamennyit,
Két Atrida testvért, népek fejedelmet:

„Istenek, kik Olymp palotái lakják,
A Priamosz várát feldúlnotok adják,
Épségben, békében mind jussatok haza,
Atridák s akhívok fényes vértű hada:

Szeretett magzatom de visszaadjátok,
Váltság-díját tőlem el is fogadjátok,
Adván tiszteletet Isten-Apollónak,
A Zeüsz fiának, nyíllal Nyilazónak”.

Harsányan akhívok rá zúggnak akkor,
Méltányolni kell a váltságot a paptól:
Csak Agamemnonnak nem esik ez kedvén,
Sőt lehurrogatja ekként fenyegetvén:

„Sem itt maradóban, sem visszajövendőben,
Öreg ember többé ne kerülj előmbe,
Mivel attól tartok, semmi párta, semmi
Arany-bot nem talál oltalmadra lenni.

Lányodat nem adom, míg meg nem öregszik,
Argoszi hazámban nyoszolyámon fekszik,
Messze hazájától vásznam szövi székén;
Ne haragíts tovább, menj míg mehetsz békén.”

Retten a vén ember, a szónak is enged,
Némán megy a tenger harsány vize mellett,
S míg ballag, ajkai így imádkozának
Phoebosznak, szép hajú Létó magzatának:

„Ó te ezüst-íjjas! Killa, Khryze őre!
Smintheusz! Tenedosz nagy gondviselője!
Templomodat sokszor én felkoszorúztam,
Kecs két neked, ökröt áldozatul nyúztam:
Halld esdekelésem, Danaus fiait
Az én könnyeimért verjék meg nyilaid”.

Meghallotta Phoebosz, indulatja lázad,
Elhagyja azonnal az olympi házat,
Vállán van a kézíjj, tegze nyíllal tele
Haraggal lép, a nyíl csakúgy zörög bele.

Jön mint az éjszaka. A hajókkal szemközt
Megülvén, ellövi az öldöklő eszközt,
Csendül az ezüst ív, zúgása ilyesztő,
A mint idegéből kiröpül a vessző.

Elsőbb csak az ösötvlrt, a gyors ebet éri,
Majd az emberére sujt halálos éli,
Gyúladnak a máglyák, hamvadnak a testek;
Kilencz egész napig így nyílnak az estek.

Tizediken gyűlést Peleüsz fia gyűjte,
Mert Héra, ki a nagy romlást keserülte,
Őt erre tanítá. Hogy felgyülekeztek,
A délczeg Akhillesz szólott közepettek:

„Azt hiszem, Atridesz, ha ugyan megélünk,
Jobb, a merre jövénk, még ma visszatérünk,
Mert a mirigy és harc ugyan egyesültek,
Hogy megsemmisítsék akhív seregünket.

Kötet adatok:

Homérosz Iliásza. Ford. Baksay Sándor.
A Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó
Vállalata, Budapest, 1901

Bővebb részleteket közöl:
Babits Mihály: Az európai irodalom
olvasókönyve – Töredék és vázlat
Magvető kiadó, Budapest, 1978
15-46. old.